

نام :	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی	تاریخ امتحان :
نام خانوادگی :	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳	مدت امتحان : ۶۰ دقیقه
نام پدر :	آزمون دستور پایه نهم	ساعت شروع : ۸ صبح
نام آموزشگاه : امام حسین علیه السلام واحد ۳	نام طراح سوالات: خانم پاس	تعداد صفحات : ۴

۱ - معنی لغات مشخص شده را بنویسید. (۲ نمره)

- شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار
- مثل تو چون مورچه ای است که در قصر ملکی سوراخی دارد.
- متاع جوانی به بازار نیست
- مصاحبت با یک دوست خوب همچون وزش نسیم دل انگیزی است .
- آن ها در حقیقت ، گرگ هایی در جامه گوسفندان هستند .
- از گفتار خیره پرهیز .
- وین سر شوریده بازآید به سامان ، غم مخور.
- این جان فشانی یکی برای دیگری ، دو سویه است .

۲ - ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید.

- این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار (۰/۵)
-
- تو از عجایب این غافل که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی گنجد. (۰/۵)
- همه کار ایام درس است و پند دریغا که شاگرد هشیلر نیست (۰/۲۵)
- دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد ابری که در بیابان بر تشنه ای ببارد (۰/۵)
- هم نشین تو از تو ، به باید تا تو را عقل و دین بیفزاید (۰/۲۵)

مهتری گر به کام شیر در است شو خطر کن ز کام شیر بجوی (۰/۵)

هان ، مشو نومید چون واقف نه ای از سرّ غیب باشد اندر پرده بازی های پنهان ، غم مخور (۰/۵)

دریغ است ایران که ویران شود کنام پلنگان و شیران شود (۰/۵)

همه یکدلانند ، یزدان شناس به نیکی ندارند از بد ، هراس (۰/۵)

۳ – درک مطلب

۱-۳ منظور از " خداوند دل " در مصراع " آفرینش همه تنبیه خداوند دل است " چیست ؟ (۰/۲۵)
مفهوم کنایی عبارات زیر را بنویسید. (۰/۵)

الف – کمر بندگی بستن : ب – گوی سعادت بردن :

۲ – ۳ در مصراع " نعمتت بار خدایا ز عدد بیرون است " منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ (۰/۲۵)

۳ – ۳ عبارت "دیگران نشانند ، ما خوردیم ، اکنون ما بنشانیم تا دیگران بخورند" چه نگاهی را نسبت به " کار " بیان می کند ؟ (۰/۵)

الف – کار و تلاش بی وقفه برای کسب حلال ب – کار و تلاش بدون چشم داشت مادی

۴ – ۳ جمله " آدمی باید که بسیار نگوید و سخن دیگری را به سخن خود قطع نکند " به کدام نکته اخلاقی تأکید دارد ؟ (۰/۵)

الف هر سخن آغاز و پایانی دارد ب – خوب گفتن

ج – راست گویی د – به جا و سنجیده گفتن

۵- ۳ کدام گزینه با بیت زیر ، ارتباط مفهومی دارد ؟ (۰/۵)

دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگو

الف - کم گوی و گزیده گوی چون در ب - کس را نصیحت مگوی و پند مده

ج - از جای تهمت زده پرهیز کن د - خوب گوی تا خوب شنوی

۶- ۳ مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . (۰/۵)

اندک اندک کار من بالا گرفت و ترقی کردم تا جمله خراسان را به فرمان خویش درآوردم .

در عبارت " ای دل غمدیده حالت به شود ، دل بد مکن " منظور از عبارت " دل بد مکن " چیست ؟ (۰/۲۵)

۷- ۳ در بیت "همی دانه و خوشه ، خروار شد / ز آغاز هر خوشه ، خروار نیست" آرایه ادبی دیده می شود . (۰/۲۵)

الف - تشبیه - جناس ب - تضاد - مراعات نظیر ج - تشبیه - جناس د - تضاد - جناس

۸- ۳ آرایه ادبی هر بیت را مشخص کنید . (۱/۲۵)

- بر ظاهرش عیب نمی بینم و در باطنش غیب نمی دانم .

- ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند / چون تو را نوح است کشتیبان ز توفان غم مخور

- حافظا، در کنج فقر و خلوت شب های تا / تا بود وردت دعا و درس قرآن ، غم مخور

- تا چند منزوی ، در کنج خلوتی ؟ / در بسته تا به کی ، در محبس تنی ؟

- چو بفرروختی از که خواهی خرید ؟ / متاع جوانی به بازار نیست

۴- دستور

۱-۴ در بیت زیر چه نوع صفت سنجشی به کار رفته است ؟ (۰/۲۵)

آن که ورا دوست ترین بود ، گفت در بن چاهیش بباید نهفت

۲- ۴ بن مضارع ، شناسه و نوع فعل را بنویسید . (۱/۵)

پرسیدند :

می خواهی :

۳ - ۴ هسته گروه اسمی در کدام گزینه ، نادرست مشخص شده است؟ (۰/۲۵)

الف - همین دوره گرد پیر ب - همان صد قدم اول جاده

ج - کدام مطلب خواندنی؟ د - آن میز تحریر من

۴ - ۴ کلام گزینه بر اساس الگوی " صفت + صفت + اسم + نقش نما + صفت + نقش نما + اسم + نقش نما + صفت " ساخته شده است؟ (۰/۵)

الف - آن رزمنده وارسته ایران زمین ب - همان دانشجوی موفق مسابقات ورزشی

ج - آن دو مرد درستکار ایرانی د - همان دو پهلوان نامی شاهنامه فردوسی

۵ - ۴ هسته و وابسته های گروه اسمی جمله زیر را مشخص کنید. (۰/۷۵)

از این قفس تنگ جستند .

۶ - ۴ در عبارت " اعتماد به نفس ، همیشه پرتو امید را در دل مردم می تاباند . " نام اجزای مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟ (۰/۵)

الف - نهاد / مسند / متمم ب - مسندالیه / مفعول / فعت

ج - فعل / مفعول / نهاد د - نهاد / مفعول / متمم

۷ - ۴ ماضی التزامی و مضارع مستمر (جاری) از مصدر " نوشتن " را صرف کنید. (۲)

۵ - سه بیت از شعر حفظی خود را بنویسید؟ (۱/۵)

۵- تاریخ ادبیات

۱- ۵ کدام یک از آثار زیر لز سنایی غزنوی نیست؟ (۰/۵)

الف - نصیحه الملوك ب - کارنامه بلخ ج - حقیقه الحقیقه د - سیر العباد الی المعاد

۲ - ۵ "پدر شعر نو فارسی" لقب است. (۰/۲۵)

۳ - ۵ نویسنده آثار زیر را بنویسید. (۱)

الف - قابوسنامه : ب - اخلاق ناصری :

۴ - "سه روز برای دیدن" از آثار می باشد. (۰/۲۵)

شماره‌ی داوطلب :

« باسمه تعالی »

نام :

اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

تاریخ امتحان :

نام خانوادگی :

اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳

مدت امتحان : ۵۰ دقیقه

نام پدر :

سوالات آزمون فارسی دستور نهم

ساعت شروع : ۸:۰۰ صبح

نام آموزشگاه : امام حسین علیه السلام واحد ۳

نام طراح سوالات : خانم پاس

تعداد صفحات : ۲

تعداد سوال : ۵

۱ - معنی لغات مشخص شده را بنویسید. (۲ نمره)

- شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار بخشش - نعمت دارد
- مثل تو چون مورچه ای است که در قصر ملکی سوراخی دارد. پادشاهی
- متاع جوانی به بازار نیست طلا
- مصاحبت با یک دوست خوب همچون وزش نسیم دل انگیزی است. هم نشینی - دوستی
- آن ها در حقیقت ، گرگ هایی در جامه گوسفندان هستند. لباس
- از گفتار خیره پرهیز. بیهوده
- وین سر شوریده بازآید به سامان ، غم مخور. ناپسامان - آشفته - پریشان حال
- این جان فشانی یکی برای دیگری ، دو سویه است. دو طرفه

۲ - ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید.

- این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار (۰/۵)
- با وجود این همه آفریده های زیبا و عجب در جهان هستی ، هر کس به آن ها فکر نکند ، همانند تصویر روی دیوار بی احساس است.
- تو از سگفتن ها این دنیا ، بی خبر هستی ، زیرا دنیا بسیار بزرگ است و تو کوتاه نظری و زیبایی آن را درک نمی کنی.
- همه کار ایام درس است و پند دریغا که شاگرد هشیلر نیست (۰/۲۵)

تا این روزگار ، درس عبرت دهنده است . اکنون که برای درک آن به اندازه کافی باهوش نسیم

دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد ابری که در بیابان بر تشنه ای ببارد (۰/۵)

آیا می دانی دین دینی که غایب بود چه قدر لذت بخشی است ؟ مانند ابری است که در بیابان بر انسان تشنه ای ببارد

هم نشین تو از تو ، به باید تا تو را عقل و دین بیفزاید (۰/۲۵)

هم نشین تو باید از حدت بهتر باشد تا به عقل و دین تو اضافه کند

مهتری گر به کام شیر در است شو خطر کن ز کام شیر بجوی (۰/۵)
 اثر بزرگی و مسروری در دهان نهراست برد خطر کن (کار خطرناک انجام بده) در آن رازها نهراست

هان ، مشو نومید چون واقف نه ای از سر غیب باشد اندر پرده بازی های پنهان ، غم مخور (۰/۵)
 آگاه باش ، نا امید شو ، زیرا رازها نهراست خداوند را خبر نیست . در پرت پرده ، بازی های می نبرد که
 ما نمی دانیم ؛ پس غم مخور

دریغ است ایران که ویران شود کنام پلنگان و شیران شود (۰/۵)
 حیف است که ایران ازین برود و آگاهی حیوانات درنده و وحش (شمنان) شود .

همه یکدلانند ، یزدان شناس به نیکی ندارند از بد ، هراس (۰/۵)
 همه مردم یکدل و خداشناس هستند و برای انجام کارهای بزرگ که به آن ها آسیبی برسد ،
 ترسی ندارند .

۳ - درک مطلب

۳-۱ منظور از " خداوند دل " در مصراع " آفرینش همه تنبیه خداوند دل است " چیست ؟ (۰/۲۵) عارف

مفهوم کنایی عبارات زیر را بنویسید . (۰/۵)

الف - کمر بندگی بستن : ... آگاه شدن به آگاهی ... ب - گوی سعادت بردن : ... به خوشبختی رسیدن

۳-۲ در مصراع " نعمتت بار خدایا ز عدد بیرون است " منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟ (۰/۲۵) نعمت ها است

۳-۳ عبارت " دیگران نشانند ، ما خوردیم ، اکنون ما بنشانیم تا دیگران بخورند " چه نگاهی را نسبت به
 " کار " بیان می کند ؟ (۰/۵) قابل ستايش است

الف - کار و تلاش بی وقفه برای کسب حلال (ب) - کار و تلاش بدون چشم داشت مادی

۳-۴ جمله " آدمی باید که بسیار نگوید و سخن دیگری را به سخن خود قطع نکند " به کدام نکته اخلاقی
 تأکید دارد ؟ (۰/۵)

الف هر سخن آغاز و پایانی دارد ب - خوب گفتن

ج - راست گویی (د) - به جا و سنجیده گفتن

۵- ۳ کدام گزینه با بیت زیر ، ارتباط مفهومی دارد ؟ (۰/۵)

دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگو

الف - کم گوی و گزیده گوی چون در ب - کس را نصیحت مگوی و پند مده

ج - از جای تهمت زده پرهیز کن د - خوب گوی تا خوب شنوی

۶- ۳ مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . (۰/۵)

اندک اندک کار من بالا گرفت و ترقی کردم تا جمله خراسان را به فرمان خویش درآوردم . بسیرفت کرد - همه

در عبارت " ای دل غمدیده حالت به شود ، دل بد مکن " منظور از عبارت " دل بد مکن " چیست ؟ (۰/۲۵) مراعات نشود

۷- ۳ در بیت "همی دانه و خوشه ، خروار شد / ز آغاز هر خوشه ، خروار نیست" آرایه ادبی

مراعات جناس دیده می شود . (۰/۲۵) مکرر

الف - تشبیه - جناس ب - تضاد - مراعات نظیر ج - تشبیه - جناس د - تضاد - جناس

۸- ۳ آرایه ادبی هر بیت را مشخص کنید . (۱/۲۵)

- بر ظاهرش عیب نمی بینم و در باطنش غیب نمی دانم . سجع

- ای دل از سیل فنا بنیاد هستی بر کند / چون تو را نوح است کشتیان ز توفان غم مخور سیل فنا (اضافه تشبیه)

- حافظا، در کنج فقر و خلوت شب های تا / تا بود وردت دعا و درس قرآن ، غم مخور ورد - دعا - درس قرآن (مراعات نظر)

- تا چند منزوی ، در کنج خلوتی ؟ / در بسته تا به کی ، در محبس تنی ؟ محبس تن (اضافه تشبیه)

- چو بفرروختی از که خواهی خرید ؟ / متاع جوانی به بازار نیست متاع - خرید - فروخت (مراعات نظر)

۴- دستور

۴-۱ در بیت زیر چه نوع صفت سنجشی به کار رفته است ؟ (۰/۲۵)

آن که ورا دوست ترین بود ، گفت در بن چاهیش بپاید نهفت صفت عالی

۲- ۴ بن مضارع ، شناسه و نوع فعل را بنویسید . (۱/۵)

پرسیدند : ما صبی سارده پرسید پرسید بن مضارع ندرت

می خواهی : مضارع اخباری خواه بن مضارع ی رت

۳ - ۴ هسته گروه اسمی در کدام گزینه ، نادرست مشخص شده است؟ (۰/۲۵)

الف - همین دوره گرد پیر (ب) - همان صد قدم اول جاژه

ج - کدام مطلب خواندنی ؟ د - آن میز تحریر من

۴ - ۴ کئام گزینه بر اساس الگوی " صفت + صفت + اسم + نقش نما + صفت + نقش نما + اسم + نقش نما + صفت + ساخته شده است؟ (۰/۵)

الف - آن رزمنده وارسته ایران زمینی ب - همان دانشجوی موفق مسابقات ورزشی

ج - آن دو مرد درستکار ایرانی (د) - همان دو پهلوان نامی شاهنامه فردوسی

۵ - ۴ هسته و وابسته های گروه اسمی جمله زیر را مشخص کنید. (۰/۷۵)

از این قفس تنگ جستند .
صفت اشاره صفت صفت

۶ - ۴ در عبارت " اعتماد به نفس " همیشه پرتو امید را در دل مردم می تاباند . " نام اجزای مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟ (۰/۵)

معنی انشا
نوشته داریم - نوشته ما می - نوشته باشد
نوشته داریم - نوشته ما می - نوشته باشد

الف - نهاد / مسند / متمم ب - مسندالیه / مفعول / فعت

ج - فعل / مفعول / نهاد (د) - نهاد / مفعول / متمم
مفعول مستند
دارم می نویسم - داریم می نویسم - داریم می نویسید
دارم می نویسید - داریم می نویسید - داریم می نویسید

۷ - ۴ ماضی التزامی و مضارع مستمر (جاری) از مصدر " نوشتن " را صرف کنید. (۲)

۵ - سه بیت از شعر حفظی خود را بنویسید؟ (۱/۵)

۵- تاریخ ادبیات

۱- ۵ کدام یک از آثار زیر لز سنایی غزنوی نیست؟ (۰/۵)

(الف) - نصیحه الملوك ب - کارنامه بلخ ج - حذیقه الحقیقه د - سیر العباد الی المعاد

۲ - ۵ " پدر شعر نو فارسی " لقب ... بنیای ... است. (۰/۲۵)

۳ - ۵ نویسنده آثار زیر را بنویسید. (۱)

الف - قابوسنامه ... بن اسکندر ... ب - اخلاق ناصری : خواص نصیر الدین ...

۴ - " سه روز برای دیدن " از آثار ... کلین ... می باشد. (۰/۲۵)